

Annes AANRADERS

Anne Brylla, van kwekerij Mark en Rein Bulk, kijkt met een kunstenaarsoog naar planten. In deze aflevering buigt ze zich over twee bijzondere hortensia's, de subtiele *Desmodium* en de prachtige bloei van *Indigofera*.

Tekst Hester van Gent Beeld Mark Bulk, e.a.

Desmodium elegans

Als je de tijd neemt om eens goed naar *Desmodium elegans* (syn. *D.tiliifolium*) te kijken, zie je iets bijzonders: de bladrandjes zijn wit met een soort heldere gloed erlangs.

In het voorjaar heeft het jonge blad een prachtige koperkleur, daarna wordt het zachtgroen. De bladvorm heeft iets weg van het klaverteken van een kaartspel. En hij bloeit ook nog eens rijk, met roze bloempluimen. De bloeiperiode is lang: van juli tot september. In oktober kun je de laatste bloemetjes nog zien, daarna komt er zaad aan. De groene peultjes zijn niet erg opvallend, maar wel leuk. Ze lijken een beetje op sugar snaps. *Desmodium* vindt zijn oorsprong in de Himalaya en valt, evenals de hierna beschreven *Indigofera*, onder de familie van de Fabaceae.

Ik heb er alleen maar goede ervaringen mee. Als je hem z'n gang laat gaan wordt hij redelijk hoog (2,5 tot 3 m). Hij groeit behoorlijk snel en de vorm blijft mooi. Je kunt de plant ook op een bepaalde hoogte houden door hem elk jaar af te knippen. Hij bloeit hetzelfde jaar op het eenjarige hout. Verder is *Desmodium* niet veeleisend. Van zwaardere grond tot zand, hij vindt alles eigenlijk wel prima. Zon vindt hij fijn, maar in de halfschaduw doet de struik het ook goed. Volle schaduw zou ik afraden.

Omdat de heester zo subtiel is, gaat hij heel goed samen met vaste planten. Wij hebben hem gecombineerd met een roodbladige *Heuchera* en *Adiantum pedatum*, een frisgroene varen met heel fijn blad, die niet hoger wordt dan zo'n 30 cm. Ook heesters kunnen goede partners zijn. Combineer hem bijvoorbeeld met *Indigofera amblyantha* in een groot vak. Of zet hem in een border met bloeiende heesters als *Hydrangea* en *Calycanthus x raulstonii* 'Hartlage Wine'. Dan heb je een mix van fijne en grove bloemen.

Desmodium is een smaakvolle plant. Hij trekt niet direct de aandacht, maar hij voegt sierwaarde toe en oogt gewoonweg goed daar waar hij staat.

Uiterst boven *Desmodium elegans* bloeit met roze pluimen.
Boven Opvallende randjes langs het blad.

Indigofera himalayensis 'Silk Road'

***Indigofera himalayensis*, de indigostruik, komt oorspronkelijk uit Pakistan, Kasjmir en India.** De cultivar 'Silk Road' is een zaailing, die in China verzameld zou zijn. In 2006 is hij geïntroduceerd door Hillier Nurseries. Ik zag hem voor het eerst bij de Chelsea Flower Show in de stand van deze Britse kweker. Het is een echte blikvanger, vooral door de waanzinnige bloei. De bloemtrossen vol kleine, lilaroze bloemetjes zitten als wolken verspreid over de plant. Hij begint ergens in juni al te bloeien en gaat daar tot in september mee door. De cultivarnaam 'Silk' slaat op de bepoederde bloemen en bladeren. Hierdoor lijken ze zijdezacht en krijgt de struik een lieflijke, harmonieuze uitstraling.

Afhankelijk van de lichtinval kun je een zweem blauw ontwaren in het groen van het blad. Aan de vorm van de bloemen kun je zien dat *Indigofera* onder de grote vlinderbloemenfamilie (Fabaceae) valt, net als peulvruchten. Een mooi familielid is het boompje *Argyrocytisus*, met zilverachtig blad en gele bloemetjes die geuren naar ananas. Ook *Glycyrrhiza yunnanensis* is noemenswaardig, net als z'n zusje *Glycyrrhiza glabra* (zoethout).

'Silk Road' is goed winterhard. Er zijn nog veel meer *Indigofera*-soorten, waaronder zowel tropische als winterharde. Zelf vind ik *I. pendula*, *I. potaninii*, *I. howelii* en *I. amblyantha* ook supersoorten. Ze staan verspreid op de kwekerij. Ik zou niet kunnen kiezen welke ik het mooiste vind. Er staat een kloon van *I. potaninii*, die kunstige, houtige peulen krijgt. Ook de andere soorten krijgen peulen, maar die zijn vaak wat minder opvallend. *I. pendula* heeft prachtig lange, hangende bloemtrossen. *I. amblyantha* is de enige uit dit rijtje die ondergrondse uitlopers vormt. Hij is enorm bloeirijk en geschikt voor grotere vakken; hij heeft echt ruimte nodig. Zet hem niet tussen je vaste planten, want hij komt overal op.

Door de open groeiwijze, het samengestelde blad en de fijne bloemen lijkt 'Silk Road' een fragiel heestertje, maar schijn bedriegt: hij is juist heel sterk. En het is een makkelijke plant. Hij bloeit op het eenjarige hout en als je hem snoeit wordt hij wat bossiger. Hij staat het liefst op een droge, zonnige plaats, maar in de halfschaduw of op een wat vochtiger plek gedijt hij ook nog prima. Verder kan hij zo'n beetje elke grondsoort aan. De heester wordt maximaal 1,5 m hoog. Als je hem tegen een warme muur omhoog leidt, wordt hij hoger en krijgt hij een beetje een mediterrane look.

In een border matcht 'Silk Road' probleemloos met vaste planten. Zelf vind ik de combinatie met geel heel mooi, bijvoorbeeld *Saxifraga*. Maar ook *Sempervivum* en *Sedum*, die graag op droge grond groeien, passen er mooi. Je kunt het bij deze soorten houden, maar ook verder 'weven', bijvoorbeeld met *Rudbeckia*. 'Silk Road' vormt ook een supercombinatie met *Buddleja* 'Silver Anniversary', waarvan het grijsbehaarde blad dezelfde mysterieuze sfeer met zich meebrengt. Of met de bloemetjes van *Veronica*-soorten, bijvoorbeeld *V. spicata*.

Eigenlijk kent 'Silk Road' geen nadelen. Hij is luchtig, bloeirijk en doet het gewoon goed. Waar je deze heester ook neerzet, hij past en is mooi. Je wordt vrolijk van al die bloemen! ►

Uiterst boven *Indigofera himalayensis* 'Silk Road'
Boven *Indigofera potaninii*.

'Hortensis' & 'Tokado-yama'

Ik zag *Hydrangea involucrata* 'Hortensis' voor het eerst in Le Bois de Moutiers, een tuin in Normandië. Toen we daar rondstruinden, stuitte we op een oud exemplaar van rond de 1,3 m hoog. In de literatuur staat dat 'Hortensis' niet hoger wordt dan 90 cm, maar hier stond hij lekker beschut, omgeven door hoge heggen. Deze hortensia groeit langzaam. Met hun kogelronde bolletjes lijken de bloemknoppen een beetje op die van de pioen. Als de schutbladeren opengaan, ontvouwt het scherm zich beetje bij beetje. Ik vraag me elke keer weer af hoe die bloemen allemaal in die knop hebben kunnen zitten. Aan de buitenkant zitten de steriele bloemen, binnenin de fertiele. De kleur van de bloemetjes is oudroze met een beetje abrikoos. De bloemetjes zijn gevuld. Eén bloemscherm lijkt wel een bruidsboeket. In juli en augustus is de plant op z'n mooist.

De herkomst is Japan en hij valt onder de hortensiafamilie of Hydrangeaceae. De cultivar *Hydrangea involucrata* 'Tokado-yama' is eveneens waanzinnig mooi. 'Hortensis' is, voor zover ik weet, de kleinste van de involucrata's en 'Tokado-yama' de snelst groeiende. De bloemen van 'Tokado-yama' zijn ook dubbel, maar allemaal steriel en meer stervormig. Ze zijn zacht lilapaars met wit. Hij wordt zo'n 1,5 m hoog.

'Hortensis' en 'Tokado-yama' vragen dezelfde verzorging.

Het zijn geen makkelijke planten, maar ook weer niet heel moeilijk. De grond moet goed doorlatend zijn, niet te droog en niet te nat. En niet te veel zon, dan wordt het blad licht. Als ze een goede plek in de volle schaduw of halfschaduw hebben en het gaat ze goed, is het blad mooi donker. Verder moeten deze hortensia's een beetje beschermd staan tegen wind en vorst. Nadeel is dat de plant nog wel eens terugvriest. En ze hebben voldoende voeding nodig, de grond mag niet te schraal zijn. Als het blad lichtgroen/geel wordt, dan krijgt hij of te veel zon of hij heeft wat extra voeding nodig.

Je kunt ze mooi in een donker hoekje van de tuin zetten. De lichte bloemen vallen daar extra op. Of je maakt een spannend bed met verschillende hortensia's met variabele hoogtes, bloemen en bladeren. Daar zet je dan bijvoorbeeld de hogere *Hydrangea paniculata* 'Early Sensation' in en *H. paniculata* 'Magical Mont Blanc' (maximaal 1 m met volle, crèmewitte bloemen). En verder *H. quercifolia* 'Snow Flake' (1,5 m hoog, stervormige bloemen) en *H. aspera* 'Bellevue' (paarse bloemen met een wit kransje, 2 à 3 m hoog). *H. macrophylla* 'Aysha' kan er met z'n ronde, plastic-achtige bloemetjes ook mooi bij. Bij ons op de zure grond is die blauw, elders is hij meer roze. De hogere zet je dan wat meer naar achteren in het bed. Ze kunnen allemaal goed in de schaduw. 'Early Sensation' zal alleen een wat minder intense herfstkleur krijgen.

'Hortensis' en 'Tokado-yama' zijn planten waarmee je in de schaduw kunt pronken, dankzij hun subtiele kleuren en uitbundige bloei. Klanten op de kwekerij stoppen altijd even bij deze hortensia's. Ook mensen die weinig verstand hebben van planten en die alleen de boerenhortensia kennen. Ze willen allemaal weten wat het is. Ze werken als een magneet! *

DE KWEKERIJ

Boomkwekerij Rein en Mark Bulk in Boskoop (www.bulk-boskoop.nl) kweekt planten voor de groothandel, maar particuliere tuiniers zijn ook welkom. Informeer voor je bezoek wel even of de plant van je keuze ook beschikbaar is. Zie voor meer verkoopadressen www.plantago.nl.

Boven *Hydrangea involucrata* 'Tokado-yama'
Rechts *Hydrangea involucrata* 'Hortensis'.